

Socialdepartementet

Delbetänkande av utredningen samordnad utveckling för god och nära vård, SOU 2018:39

Regeringskansliets diarienummer S2018/03436/FS

E-hälsomyndigheten har tagit del av delbetänkandet God och nära vård – en primärvårdsreform. E-hälsomyndigheten tillstyrker förslagen i betänkandet och lämnar följande kommentarer.

Sammanfattning av E-hälsomyndighetens ställningstagande

E-hälsomyndigheten ser positivt på förslagen i delbetänkandet som innefattar att skapa god och nära vård genom en omstrukturering av primärvården nationellt. E-hälsomyndigheten anser att utredningens förslag ger en tydlig bild över hur man vill tydliggöra primärvårdens uppdrag och därmed öka kvaliteten i hälso- och sjukvården. Både för att kunna möta de demografiska förändringarna samt åstadkomma ökad patientdelaktighet och effektivare resursutnyttjande. Att skapa god och nära vård för patienter och brukare förutsätter en välfungerande struktur, organisation, tekniska och moderna lösningar där patienten, brukarens användning och tillgänglighet står i fokus.

För vissa förslag krävs att styrning sker genom, lagstiftning, men för att lyckas i arbetet krävs också användande av överenskomna standarder och en samsyn hos såväl privata som offentliga aktörer kring målbilden. Vidare bör digitaliseringens möjligheter framkomma tydligare i förslagen för ett framgångsrikt genomförande av reformen.

1 Författningsförslag

E-hälsomyndigheten tillstyrker i huvudsak förslaget om att patienten ska ha rätt att välja en fast läkarkontakt, men anser att den fasta läkarkontakten inte måste vara knuten till det egna landstinget. Utifrån patientens perspektiv innebär detta en inskränkning av rätten att välja fast vård- eller läkarkontakt i form av en digital lösning som kontaktväg till sin fasta läkar- eller vårdkontakt.

2.2 Utredningens syn på behovet av förändring

E-hälsomyndigheten instämmer i utredningens syn på behov av förändring, men myndigheten kan inte nog understryka vikten av digitaliseringens möjligheter som tar hänsyn till befolkningens behov och invånarnas förväntningar i en modern samhällskontext. Digitaliseringen nämns som en del av omställningsarbetet och verksamhetsutvecklingen, myndigheten anser att nyttjandet av digitala lösningar bör förtydligas. Ett basutbud för digitala tjänster och grundläggande funktioner kan bidra till individens, patientens och medarbetarens delaktighet och inflytande samt bidra till en god, nära och jämlik vård. Digitalisering bör säkerställas som en framgångsfaktor och eventuellt en avgörande förutsättning för reformens fulla genomslag.

2.2.3 Bemanning och kompetensförsörjning

E-hälsomyndigheten instämmer i att en av de stora utmaningarna inom hälso- och sjukvården är bemanning och kompetensförsörjning. Myndigheten anser att ett interprofessionellt synsätt där olika kompetenser bidrar i ett team förutsätter ett bättre nyttjande av digitaliseringens möjligheter för att skapa effektivare och nya arbetssätt. Ett välfungerande team förutsätter en välfungerande informationshantering över organisationsgränserna och som bygger på gemensamma nationella standarder.

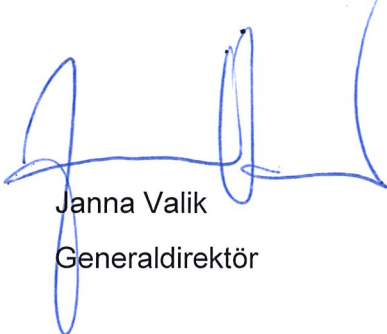
8 Nationell plan för en god och nära vård

E-hälsomyndigheten stödjer den fördjupade målbilden och färdplanen där man i större utsträckning än i tidigare arbete har betonat den personcentrerade vården, vikten av förebyggande hälsoarbete och samverkan mellan huvudmännen. Myndigheten anser att målbilden är talande och illustrativ men skulle ytterligare kunna utvecklas. Målbilden kan tydligare sammanfatta utredningens samtliga förslag till en strukturell förflyttning mot en ny primärvård. Utredningen betonar att utvecklingen av digitalisering kopplat till Vision e-Hälsa 2025 är avgörande för att nå målbilden, myndigheten anser dock att det inte bara räcker att betona detta utan att det krävs ytterligare samverkan med myndigheter som ansvarar för digitalisering och e-hälsa.

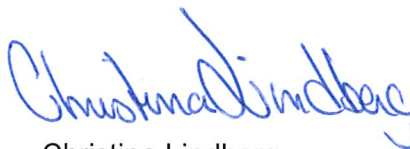
8.4 Systematisk nationell uppföljning av primärvården på aggregerad nivå

E-hälsomyndigheten ser positivt på förslaget att patientregistret (PAR) ska utökas med uppgifter från primärvården och anser att det kommer att förbättra möjligheten till en totalbild över befolkningens vårdkonsumtion, medicinsk praxis, kvalitetsuppföljning och vidareutveckling. Vidare styrker myndigheten det förslag som gäller utökad rapportering till Väntetidsdatabasen, men anser att förslaget behöver analyseras mer ingående för att uppnå en tillfredställande uppföljning av primärvården. För en förbättrad uppföljning krävs att insamlade uppgifter baseras på överenskomna nationella klassifikationer och kodverk samt att uppgifterna samlas in utan att detta medför dubbeldokumentation.

I detta ärende har generaldirektör Janna Valik beslutat. I den slutliga handläggningen har avdelningschef Annemieke Ålenius och jurist Anders Sandström deltagit. Utredare Christina Lindberg och Sandra Creutz har varit föredragande.

Janna Valik
Generaldirektör

Christina Lindberg
Utredare